

La creixent precarització de la societat vulnera drets i condemna un quart de la població a malviure per la incapacitat de les polítiques públiques de garantir uns mínims

- El 25% de la població viu en risc de pobresa o exclusió a Catalunya de manera estructural, fins i tot quan l'economia millora: el creixement del PIB no impacta en el benestar social, tal com mostra el nou informe INSOCAT 17 d'ECAS
- El 33% de les persones que viuen en règim de lloguer estan en risc de pobresa, enfront el 12% de les que viuen en propietat
- Les entitats socials demanen més inversió social i major col·laboració amb les administracions per unes polítiques públiques més ambicioses

Barcelona | 30.04.24

El nou informe d'indicadors socials d'ECAS constata que **en els darrers quinze anys, de manera constant, una de cada quatre persones es troba en situació de pobresa o exclusió a Catalunya**. L'INSOCAT 17, *Cronificació de la pobresa i creixement de la precarietat: Una mirada retrospectiva a 10 anys d'INSOCAT*, s'ha presentat aquest matí en un acte amb el polític Pablo Simón en què s'ha subratllat com "les desigualtats i les dinàmiques de polarització amb conseqüències en els drets de les persones generen una 'societat del malestar' -en paraules

de l'investigador i coautor de l'informe, Quim Brugué- a causa d'una **realitat tensionada en la qual les polítiques públiques han tingut molt poca capacitat d'incidir**".

La federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS) radiografia la realitat social des de fa una dècada a través dels informes INSOCAT i aquesta nova edició panoràmica mostra com a Catalunya "hi ha una bossa enquistada i sostinguda de població que pateix pobresa de manera estructural", segons Marta Garcia, membre del consell assessor de l'informe. "Parlem de **persones vulnerades sistemàticament, d'un 25% de la població amb grans dificultats per sostenir una vida digna**; sense accés a un habitatge en condicions, a una alimentació adequada, a uns ingressos mínims... Persones que fan coses inimaginables per sobreviure".

Es tracta d'un segment de població molt significatiu que, malgrat el seu volum i la gravetat de la seva situació, queda invisibilitzada perquè "l'estructura de les classes socials determina en quina mesura li preocupa a la gent la desigualtat -segons ha explicat Pablo Simón- i al nostre país **tenim classes mitges i altes properes que redistribueixen per a elles, mentre les classes baixes ho són tant, que resulten invisibles**; no veiem la pobresa i la redistribució no preocupa, per això l'Estat de Benestar no combat realment la desigualtat".

A la presentació al Caixafòrum Macaya, amb el títol 'Fractura o nou pacte social?', Brugué ha explicat que "l'evolució de la taxa AROPE dels últims 15 anys ens mostra com, malgrat lleugeres fluctuacions i oscil·lacions, l'indicador es manté estable al voltant del 25% fins i tot quan milloren indicadors macroeconòmics com el PIB, l'IPC o la taxa d'atur". La paradoxa del creixement econòmic i l'enquistament de la pobresa posa de manifest que "tenim una economia capaç de créixer, però que distribueix molt malament el seu creixement", tal com ha dit el professor de la Universitat de Girona.

Els dos grans moments de recuperació econòmica després de les crisis de 2008 i de la covid el 2020 no han repercutit en una millora del benestar de la població desafavorida i la pobresa enquistada s'ha mantingut a la cua d'Europa: el 26% de taxa AROPE (*At Risk Of Poverty or Exclusion*) de l'Estat espanyol contrasta amb el 21,6% de mitjana a la UE (dades de 2022 en aquest cas, últimes publicades per l'Eurostat). Així, es situa en el quart pitjor lloc junt amb Letònia, amb diferències significatives fins i tot respecte a països veïns com Portugal (20%) o França (21%).

Un dels components de la taxa AROPE, la privació material severa, gairebé s'ha triplicat entre 2009 i 2023: ha passat del 3,1 al 8,9% de la població. Això es tradueix en que cada cop les llars tenen més dificultats per arribar a finals de mes o assumir costos imprevistos, amb les implicacions que això té en el benestar emocional i la capacitat de les persones de desenvolupar-se plenament, més enllà de no poder cobrir les seves necessitats bàsiques.

Per a la infància, significa heretar la pobresa i perpetuar així les desigualtats: un 32,5% dels menors estan en risc i la taxa AROPE de les persones que només tenen educació primària o no arriben a completar-la és del 33,7%, davant el 13,1% dels qui tenen educació superior. Les persones d'origen migrat són el col·lectiu amb un major diferencial: gairebé la meitat, un

46,8%, està en risc de pobresa o exclusió, mentre que entre les persones amb nacionalitat espanyola la xifra és del 19,4%. El diferencial entre homes i dones oscil·la, però el risc és sempre superior en les dones.

L'informe apunta a l'encariment del cost de la vida, i en especial la pujada disparada dels preus de l'habitatge, sobretot des del 2020, sense una correlació en l'evolució dels salaris, com a element clau per entendre aquest empobriment generalitzat de la població **“L'habitatge actua com a generador de pobresa a Catalunya”**, ha afirmat Marta Garcia. De fet, el percentatge de persones que paga amb retard les despeses d'habitatge ha passat del 6% al 9,6% en 10 anys. Si ens fixem en la relació amb el règim de tinença de l'habitatge, el 33% de les persones que viuen en lloguer estan en risc de pobresa, davant del 12% en règim de propietat. Les persones estrangeres pateixen en molta major proporció situacions de dificultat per fer front a les despeses de l'habitatge (23,6% vs 9,6%). D'altra banda, el 2023 un 20% de la població no pot mantenir la llar a una temperatura adequada, un indicador que el 2013 era del 5%.

Davant d'aquest escenari, les entitats socials denuncien que cal més inversió social. “El pressupost global de la Generalitat de Catalunya ha crescut un 62%, mentre que el de l'àmbit social ho ha fet només un 41%. **Necessitem polítiques socials més valentes**”, ha apuntat Marta Garcia. També calen, segons l'informe, més polítiques públiques col·laboratives entre les administracions, el sector social i el món acadèmic.

Per a més informació:

Estefania Bedmar, Responsable de comunicació

comunicacio@acciosocial.org | 690372019
